

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <hr/> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p style="text-align: center;">◀▶</p>
--	---	--

Un an de război...

În 22 Iunie s'a încheiat un an de când armata română a început lupta contra comunismului din Rusia sovietică.

În sufletul ostașilor, a întregii suflări românești și pe drapelul armatei, este scrisă cu litere de foc deviza care ne mână în acest război: *credință* și *patrie*. Deci, nu imperialismul este obiectivul final al războiului nostru, ci apărarea patrimoniului sfânt al neamului: *legea* și *glia strămoșească*.

Lupta pentru acest obiectiv nu putea fi decât biruitoare, așa cum paginile istoriei neamului nostru dovedesc. Mircea, Ștefan, Mihai Viteazul, cu o mână de oameni au înfruntat cea mai formidabilă putere militară a evului mediu, în numele legii și glierii strămoșești, și Tatăl cel Cereșc le-a ajutat. Așa că bilanțul militar, la încheierea unui an de război, a trecut peste toate așteptările noastre: armata noastră glorioasă a trecut din izbândă în izbândă, dovedindu-se — după armata germană — cea dintâi forță militară din Europa contra comunismului sovietic.

Această constatare, — care aparține strănilor — nu-i de neglijat; ea nu trebuie privită prin prizma pură a mândriei și orgoliului național, ci luată în adâncimea ei spirituală: ostașul român luptă pentru si. Cruce și pentru glia strămoșească cu convingerea, că aceste două elemente spiritualizate, sunt existența și continuitatea neamului și a viitorului civilizației europene. Toți aliații, care luptă contra comunismului, sunt inspirați, întâi din necesitatea de a doborî comunismul; noi Români, profund creștini și cei mai apropiați vecini ai *slavismului*, — care a deviat dela ortodoxie, — avem o sarcină multiplicată, cu tot atâtea probleme europene, care se deschid, din haosul comunist ateu și materialist.

Deci trăim vremurile glorioase ale lui Mircea-cel-Mare, ale lui Ștefan-cel-Sfânt, când poarta Europei era amenințată de necunoscutele stepei asiatice. Astăzi nu stepa, sto amenințarea, ci comunismul, care vrea să distrugă vechea civilizație europeană încadată într-o ordine de respect față de bunurile cele mai de seamă, *suflet* și *corp, nedespărțite*, așa cum Dumnezeu le-a dat omului, ca moștenire și continuitate.

Noi, Români, n'avem revendicări teritoriale din stepele nogaice, ori ale Donețului, ci prin contribuția sacrificiului, am marcat prezența la poarta civilizației europene, ba mai mult, am dovedit că latinitatea așezată de geniul român la gurile Dunării și pe crestele Carpaților, are puterea de viață și deci drepturi indiscutabile de continuitate și așezare politico-socială.

Prezența armatei române, la încheierea anului de război, pe Doneț, în Crimeea și în anul următor peste Volga și dincolo de Caucaz, nu a rezolvat deci numai o problemă de ordin național, în cadrul îngust al intereselor noastre românești, ci a contribuit vitejește și cu toată însuflețirea, la rezolvarea multor probleme europene.

Nu ne îndoim, că acest fapt bilanțat matematic, ne va aduce împlinirea doleanțelor preconizate de Eminescu: cel mai tânăr vlăstar al Romei să fie așezat solid în Dacia Traiană. Latina Gintă, cântată atât de sublim de Vasile Alexandri la Montpellier, are drepturile sale; *le-a dovedit* dar le-a și *cucerit* ca *odinioară strămoșii*.

Români, în cursul celor două milenii, nu s'au rezimat niciodată pe prietenii: ei și-au cucerit drepturile. Pe Români i-a dinamizat *credința* și *glia*. Cu această deviză, la marile prefaceri europene, au câștigat partide mari și dacă nu totdeauna integrale, la tot cazul acceptabile.

Stimulentul a fost *legea* și *glia*. O semnificație rară la alte popoare.

Legea, credința, este contribuția *sufletului*.

Glia, casa și pământul, este laturea *materiei*.

Puține popoare le au aceste elemente atât de solid și indivizibil sudate, ca neamul nostru.

Glia, ori *averea* strămoșească, reprezintă egoismul.

Legea reprezintă puterea sufletească a individului.

Amândouă sudate nedespărțit, la un loc, prezintă tipul social cel mai prețuit și cel mai ideal, al societății de totdeauna; *elementul de echilibru al civilizației*.

Prezența armatei noastre pe Donet, în Crimeea, la asedierea și desigur la cucerirea Sevastopolului, la un an dela începerea războiului, este chezașia cea mai desăvârșită a drepturilor la viață a românismului.

Străinii au făcut bilanțul anului de război 1941—1942; tot străinii au sesizat și cauza victoriilor noastre.

Secretul victoriilor noastre rezidă cu adevărat în structura noastră sufletească; în sângele care se adapă din adâncuri ancestrale, ca și din roua întăritoare a credinței izbăvitoare creștine...

Este de sigur însemnat pentru noi elogiul ce ni-l aduc străinii, dar ponderos înainte de toate este glasul conștiinței noastre, de împlinire a datoriei — și cu aceasta, alinierea noastră în șirul marilor idei și principii umane, la baza cărora stă creștinismul.

Adâncimea victoriilor noastre este lămurită.

Pr. Traian Constantin

Evreii și cultura europeană.

Evreii, în toate timpurile, au fost elementul dizolvant al culturii și vieții europene. Prin spiritul lor refractar, individualist și egoist, au căutat să distrugă cultura europeană. Semiții, deosebiți atât din punct de vedere structural, cât și cultural, se deosebeau de popoarele arice — și dintre aceștia Evreii dela început au căutat să se așeze în acele locuri, unde puteau să trăiască mai bine, cu minimul de eforturi, punând în practică vechile lor obiceiuri talmudice, cari tindeau la anihilarea și distrugerea completă a altor popoare și în mod special a creștinilor. Israel a lucrat din răsuputeri cu cele mai infernale mijloace la aranjarea conflictelor, cari trebuiau să se termine cu învingerea iudaismului.

Caracterele generale ale culturii europene

sunt prin excelență *arice*. Lumea greco-romană a influențat, a cimentat adânc viața europeană. Evreii, în urma prigonirilor, dar mai ales fiindcă n'au patrie, au inundat întreaga Europă, așezându-se în aproape toate țările europene. Lupta ce au dus-o cu popoarele în țările cărora s'au așezat, a fost lupta discretă, plină de ascunzișuri, conform regulilor stabilite de Talmud, fără de asimilare și adaptare la mediu, plină de infiltrațiuni semite numai acolo unde se putea distruge sau câștiga forțe noi materiale, pentru alimentarea viitoarelor planuri de refacere a imperiului iudaic.

„Evreul este incapabil de a stabili între el și lumea înconjurătoare raporturi bazate pe sentimente sau pe stări afective. Relațiunile lui sunt dictate de sufletul rasei, de anumite tensiuni interioare, care nu se pot satisface decât într'un mediu cu o structură adecvată. Din această pricină, evreul este incapabil să conceapă „omul“ încadrat în legăturile familiale, sociale, istorice, situat în spațiu, și condus de anumite tradiții, predispozițiuni hereditare și caractere specifice, care-l depășesc ca individ în momentul întâlnirii. Nu-l interesează dătinile, tradițiile, obiceiurile. Este refractar spiritului cavaleresc, onoarei care se cere apărută până la moarte, regimului militar“ (Nicolae Roșu: *Orientări în Veac, București, 1937, pag. 134—135*).

Cultura europeană au disprețuit-o, veșnic preocupați numai cu concepția lor strict religioasă și rigoristă, au căutat să atace temeliile acestei culturi, conform rasei și spiritului lor îngust și hain.

În cartea lui Giovanni Papini: „Gog“, găsim o caracterizare admirabilă a evreilor în capitolul: „Ideile lui Benrubi“. „Evreii au umilit și înjosit idealurile Goimi-lor, au distrus valorile grație cărora se zice că dănuiește Creștinismul. Ei au săpat temelia și credința creștină...“ (p. 85).

Giovanni Papini, prin gura evreului Benrubi, face următoarele mărturisiri privitor la evrei: „Grecii ne-au disprețuit, Romanii ne-au decimat și ne-au împrăștiat, creștinii ne-au torturat și ne-au jefuit, și noi, prea slabi pentru a ne răzbuna prin forță, am pornit o ofensivă tenace și corosivă contra pilaștrilor pe cari se sprijină civilizația născută din Atena lui Platon și din Roma împăraților și papilor. Și răzbu-narea noastră vine la vreme. Ca mari capitaliști, noi dominăm piețele financiare, într'o vreme în care economia e totul sau aproape totul; ca gânditori, dominăm piețele intelectuale, sfărâ-mând vechile credințe sacre și pro-

fane, religiile revelate și pe cele laice. Evreul reunește în sine cele două extreme mai redutabile: despot în domeniul materiei, anarhic în domeniul spiritului. Sunteți servitorii noștri în ordinea economică și victimele noastre în ordinea intelectuală. Poporul acuzat de a fi ucis un Dumnezeu, a vrut să ucidă și pe idolii inteligenței și ai sentimentului și vă silește să îngenunchiați înaintea celui mai mare idol, singurul care a rămas: *Banul*. Umilința noastră, care ține de sclavia babiloniană, până la înfrângerea dela Bar-Cosceba și se perpetuiază în getto-uri până la revoluția franceză e, în sfârșit, răzbunată. Paria popoarelor poate cânta imnul unei duble victorii!" (id., ibid., p. 88).

Și așa, evreii și-au desăvârșit opera de nimicire a civilizației și a creației europene, ei erau pretutindeni și cu spiritul lor rafinat, obraznic, egoist, au accelerat eliminarea valorilor creștine, înființând societăți oculte sub diferite numiri, la baza cărora era o singură idee conducătoare: *iudaismul, ideea iudaică, dominarea universului*.

Acesta a fost rolul Evreilor în cultura europeană: subjugarea vieții europene în toate domeniile, *distrugerea vieții creștine și promovarea ideii iudaice*.

Prof. C. Rudneanu

„Cuvântul Domnului ne aduce ocară și batjocură toată ziua“.

(Ieremia XX, 8)

În aceste vremuri cumplite, cu războaie, cu lipsuri de tot felul, cu nesiguranța unui viitor învăluit în negura necunoscutului, când fiecare cu mai multă umilință ar trebui să zică „mea culpa“, se găesc și azi mulți cari aruncă praf și noroi îndeosebi în contra preoților și când îi întâlnesc în cale sau și numai când aud vorbindu-se de ei. Nici nu se poate altfel, că doar preoții se roagă zilnic pentru toți dreptmăritorii creștini, pentru pacea a toată lumea și pentru cei ce călătoresc în cale. Doar și prorocul nu s'a mâhnit în zădar când cu sute de ani înainte de Domnul Hristos a zis: „a orbit ochii lor și s'a învărtit inima lor“ (Isaia 6, 10).

Din gura unei doamne care călătorea cu trenul, am auzit câtă defăimare se face și azi fețelor preoțești și călugărești, dacă întâmplător fac colportaj cu cărți de rugăciuni sau iconițe sfinte printre călătorii diferitelor trenuri. Și bărbați și femei se întrecău să arunce vorbe de ocară la adresa preoților în fața călugărului

colportor, că de ce au preoții salariu, de ce nu sunt și ei pe front, de ce pierd vremea îmbiind lumea cu cărți și iconițe, căci doar azi se simte lipsa de altceva, de haine, de alimente, nu de cărți de rugăciuni sau de iconițe. Iar bietul călugăr, asaltat din toate părțile cu astfel de apostrofări, nu putea da răspunsul potrivit limbuiților veninoase. Sta mirat de atâta necredință, de atâta necuviință, de atâta lipsă de simț omnesc. Se grăbea să treacă în alt compartiment, unde se aștepta la aceeași primire. El va fi văzut uriciunea pustiirilor rămase după retragerea bolșevicilor, dar cred că nu s'a gândit la atâta pustiu din sufletele omenești.

Un singur om, un plutonier major, a ridicat glasul luând apărarea preoților și demonstrând că în raport cu alți funcționari și în raport cu scumpetea de azi e mic de tot salariul ce-l ia un preot, mai cu seamă când va avea și familie mare și că e bine și frumos cum s'a ostentit călugărul — înfruntând batjocura lumii — prin călătoriile sale cu trenul, ca să dea hrană sufletească oilor blânde și să aducă în staul și caprele pornite tot spre rău. Și cât de bine au răsunit aceste cuvinte de îmbărbătare în urechile bietului călugăr, deprins zilnic cu apostrofările răuvoitoare ale lumii. Se adevăresc și aci cuvintele zise de Domnul Hristos, că „veți fi urțiți de toți pentru numele meu“ (Mat. 24, 9).

Nu numai în lumea oamenilor de rând dar chiar și în rândul oamenilor cu carte s'a înstăpânit falsa credință, că nu ai noroc dacă te întâlnești cu un preot. Mulți sunt mai bucuroși dacă se întâlnesc cu un țigan decât cu un preot.

Câtă necredință, Doamne! Întâlnirea cu omul lui Dumnezeu, care se sărguește nemânecat și nebăut spre casa Domnului, este nenoroc, pe când întâlnirea cu țiganii cari se joară și se afurisesc în tot minutul și din gura cărora cine a auzit vreodată o vorbă dulce, dumnezească, aceștia ar fi aducători de noroc. Ar trebui să desperăm în fața răutății lumii, dar ne întăresc cuvintele Domnului Hristos: „Dacă vă urăște lumea, să știți că pe mine mai înainte de voi m'a urât“ (Ioan 15, 18).

Îmbrăcând haina neagră întru amintirea suferințelor Domnului, în ea se opresc toate săgețile veninoase ale răutăților omenești. „Îndrăsnici că eu am biruit lumea“, ne sună același glas de îmbărbătare al Mântuitorului lumii. Iar apostolul Pavel astfel strigă celor ce nu-și pun strajă gurii: „Cel care vă tulbură pe voi, va purta osânda, oricine ar fi el“ (Gal. 5, 10).

Pr. Nicolae Văleanu

Cetatea sufletului.

Mănăstirea.

Ocolind „calea păcătoșilor“ [Ps. 1, 1] și ferindu-se de cei necredincioși, al căror sfârșit va fi ca „pleava ce-o spulberă vântul de pe fața pământului“ [Ps. 1, 4], Tânărul — pe care în articolele precedente l-am urmărit pas cu pas în drumul pribegiei sale sfinte, frământat de gânduri sublime, cu ochii țintă spre alte tărâmurii — sprijinit de același toiag cu clopoței, pleacă mai departe, trist de cele văzute, fără să-și piardă curajul, căci, vorba sf. ap. Pavel, „*chiar dacă omul nostru cel dinafară se strică, cel dinăuntru se înnoește zi de zi; căci necazul nostru de acum, trecător și ușor, ne aduce slavă veșnică mai presus de de măsură*“ [II Cor., 4, 16—17].

Suspiniând îngreuiat în acest *cort*, care ne ține „departe de Domnul“, Tânărul era mai bucuros să se scape de el, de acest trup, de această „locuință pământească“, spre a petrece mai de grabă în pridvorul cerului, în „casa nefăcută de mână, în casa veșnică, în ceruri“ [II Cor., 5, 1—4]. Cunoscând adevărul că Dumnezeu ne-a „ales din început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului“ [II Tes., 2, 13], Tânărul își continuă cu încredere călătoria spre *cetatea sfântă*, spre *noul Ierusalim*, pe care, în rugăciunile sale, o și văzuse, ca oarecând sf. apostol Ioan „coborîndu-se din cer dela Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei“ [Apoc., 21, 2].

Și dacă vieața vecinică, pentru cei în ale căror inimi *Hristos locuiește prin credință* [Efes., 3, 17], începe din lumea aceasta, din această vieață, atunci, tot *aici*, trebuie să fi lăsat Dumnezeu și locuri potrivite unei asemenea vieți cu caracter veșnic.

În cetatea „luminată de slava lui Dumnezeu“, în cetatea în care „*nu va intra nimic pângărit, nici cel ce face urțiune și minciună*“ [Apoc., 21, 23, 27], în această cetate doria Tânărul să-și petreacă restul zilelor vieții, în post și rugăciune.

Cum cetatea sufletului este situată pe înălțimi, dincolo de culmi, Tânărul, slăbit trupește de ajunări prelungite, cu lacrimi în ochi, se ruga Domnului ca David: „*Auzi, Dumnezeule, cererea mea! Ia aminte la rugăciunea mea!* În necazul inimii mele, dela marginea pământului, am strigat către tine, *urcă-mă pe stânca, pe care nu mă pot sui! Că tu ești limanul meu și torn țare împotriva vrăjmasului meu.*

Fă să locuiesc pururea în locașul tău și să mă adăpostesc în umbra aripilor tale“ [Psalm 60, 1—4].

Când plutea pe aripa nevăzută a rugăciunii, aude un glas care-l asigură de asistența divină în acest urcuș spre culme: „*Vin curând. Ține ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta. Pe cel ce biruește [prin rugăciune pe Satana] îl voi face stâlp în templul Dumnezeului meu... și voi scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu — al noului Ierusalim, care se coboară din cer, dela Dumnezeu meu*“ [Apoc., 3, 11—12].

Călăuzit de Ingerul Domnului, care îndrumă pașii celor credincioși pe cărările întortochiate ale acestei lumi păcătoase, Tânărul — în ai cărui ochi se proiecta, superbă, cetatea sfântă, noul Ierusalim, cu inima luminată de făclia Mielului [Apoc., 21, 23], — părăsește mănăstirea învăluită de fumul, sgomotul și plăcerile orașului din apropiere, îndreptându-se spre pridvorul acelei minunate cetăți divine, pe care sufletul său o dorea ridicată pe înălțimi azurii și scaldată în lumină argintie.

Sprijinit de toiagul său cu clopoței, Tânărul străbate văi și câmpii, păduri și poieni, îndreptându-se spre munte. Într'un luminiș, din mijlocul unor codri seculari, dela poala unor munți înalți și prăpăstioși, zărește el turlele unei biserițe. Se îndreaptă într'acolo. Ajuns aici își dă seama că se află în fața unei *mănăstiri de călugări*, cari au fugit din vârtejul păcătos al lumii. Sfios, intră în biserică. Călugării erau toți la rugăciune.

Ingenunchiați, într'o tăcere adâncă, *ormântală* chiar, ei se roagă cu capetele plecate. *Niciunul nu și-a întors capul să vadă pe străinul ce a intrat în biserică.* Acesta, mirat de atitudinea lor, *neobișnuită* în altă parte, *izbește* de câteva ori pardoseala bisericii cu toiagul cu clopoței. Nici izbitura toiagului, nici sunetele sonore și îndelungi repetate ale clopoțeilor n'au putut turbura liniștea din sfântul locaș.

Călugării, ca niște stane de piatră, rămân neclintii. Trupul lor era doar o mărturie a prezenței lor în biserică, un semn al viețuirii lor în lume.

În realitate, ei trăiau în *altă* lume, în lumea duhurilor, a îngerilor.

Ei trăiau clipe de înaltă tensiune spirituală, de revelație, de răpire de sine, de extaz, de *beție divină* — cum ar zice sf. Grigorie de Nissa.

Cu fața transfigurată de puterea tainică a rugăciunii, ca niște îngeri în trup, închipuind

în taină pe Heruvimi, ei sorbeau dulceața vieții divine, intuind și privind direct, nemijlocit dumnezeirea: pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Nimic, afară de trup, nu-i mai lega de pământ.

În fața acestui tablou înălțător, cu perspective cerești, ce *rareori* este dat omului a privi, Tânărul, cu fața iluminată de razele unei bucurii ce-i inundase și-i cuprinsese întreaga ființă, o bucurie pe care inima sa nu o mai simțise până atunci, fără să vrea, cade la pământ, îngenunchiază alături de cuviosii călugări, cu cari de-acum înainte își *înfrățește rugăciunile*, sufletul și întreaga viață, *până la mormânt.*

Acum și numai acum a înțeles, Tânărul nostru, cu adevărat, sensul adânc al cuvintelor Mântuitorului: „*Pe cel ce vine la Mine, nu-l voiu scoate afară*”, precum și măreția atitudinii sihastrului *Daniil* dela *Voroneț*, care, până nu și-a isprăvit rugăciunea, adecă *convorbirea* cu Impăratul împărăților, a *refuzat* să deschidă ușa schitului spre a sta de vorbă cu Domnul țării, cu Ștefan-cel-Mare și Sfânt.

* * *

Concluzie firească: Dacă nu putem pretinde ca toți creștinii să fie — și nici nu trebuie să fie — călugări în viața de toate zilele, atunci, desigur, un lucru îl putem cere *tuturor* celor ce vreau să fie considerați creștini: *Să nu fugă de Casa Domnului, de noul Ierusalim, ca păgânii*, ci, cercetându-o regulat, în fiecare Duminecă și sărbătoare, să petreacă într'ansa duhovnicește, ca și acei călugări, cari, prin felul lor de a se ruga, au putut coborî, măcar și numai pentru câteva clipe, *Cerul pe pământ*, în inima și viața lor, dovădind astfel, prin fapte, celor necredincioși și *pretinșilor* creștini, *că și pe pământ viețuind, creștinul adevărat, poate trăi în cer, alături de Domnul Slavei*, acum și totdeauna.

Pr. Gh. Cotoșman

Noi și războiul sfânt.

III.

Războiul de azi nu este numai o luptă pentru libertate, pentru petecul de pământ care ne hrănește sau pentru casa noastră care ne încălzește.

La acest amurg de veac materialist, este amenințat fundamentul vieții, sufletul, cu destrămarea, cu satanizarea lui.

Acest război dărâmă lumea strigoilor care

s'au străduit de veacuri, prin gândire, prin cultură, prin tehnică, prin artă, prin sisteme economico-politice, cu un cuvânt prin toate manifestările de creație ale omului, s'au străduit — zic — să facă și sufletul pământ, să nu mai aibă aspirații la o altă lume, să nu mai privească spre cer, spre Dumnezeu.

S'au clădit fortărețe inimaginabile pentru a se apăra împărățiile pământului, — fortărețele și armele înalță și apără viața popoarelor, nu sufletul și nici credința, spuneau strigoii clăditori ai lumii materialiste, și lumea i-a crezut.

Iar azi lumea îngrozită și năucită vede că nu în materie, nu în sabie, nici în fortărețe se găsește puterea unui neam ci în suflet, — sufletul dă putere sabiei ca să dărâme fortărețele și să răstoarne împărățiile cari au nesocotit sufletul, oricât ar fi ele de mari.

Patriotismul de care este legat legendarul eroism al japonezului „nu pornește din sentiment de conservare, în sensul nostru european, nici dintr'o speculație filosofică morală”, el nu luptă și nu moare pentru ca să domine, ci pentru că el are credința că moartea pentru apărarea țării îl pune în contact cu camii, — cu spiritele cari, din viața de dincolo, supraveghează și călăuzesc conduita omului aici pe pământ. Camii sunt spiritele care au luat parte aici pe pământ la întreaga făurire a nației și a statului japonez (Mihail Stăncescu: Japonia, Bibl. pt. toți, Nr. 1032—1033).

Această religie națională-păgână are ceva comun cu creștinismul — credința în viața de dincolo. Prin credință ei primesc tot elanul și tot spiritul de jertfă. Ei caută prin moarte pentru patrie împărăția de dincolo de lumea aceasta, ei parcă trăesc ceea ce nu cunosc... „cautați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte se vor adauge vouă”.

Veacul nostru va ridica omul prăbușit în propria-i neputință și-l va face vadă, că scopul vieții nu e pământul, nu e materia. Ea, în „exclusivitatea ei este slăbiciunea care decade, valoarea care piere, frumusețea care se duce, iluzia care se sfarmă, deșertăciunea care amăgește dar nu se menține” (N. Lungulescu: Energie spirituală).

Baza vieții omenești o formează credința, sufletul, — „sufletul care strălucește pretutindeni și pe toți îi luminează, — sufletul care se arată dela un capăt la altul al lumii cu putere mare, — sufletul care dă vecinicie personalității noastre, prin trup pieritoare și dă înălțare ființei noastre de carne scoborită, sufletul

sfărâmă porțile morții și cucerește vecinicia. Sufletul rupt din vecinicie către vecinicie merge și construit din lumină, spre lumină tinde" (idem, ibidem).

Pentru eliberarea acestui suflet, înăbușit în principii materialiste, se poartă acest război. Sunt în luptă două concepții de viață: creștină și anticreștină. Războiul acesta este războiul de eliberare a națiunilor, de „reșezarea omului în demnitatea lui spirituală și reîntegrarea lui în rasă, în trecut, în religie, în totalitatea statului, tocmai prin legăturile spirituale pe care le-au suprimat — curentele și organizațiile materialiste" (N. Crainic: Germania și Italia, p. 123).

„Acest război trebuie să aducă biruința integrală a ideii de națiune, unde se închide tot viitorul creator al omenirii, care se deosebește prin rasă, istorie, geografie, prin sânge și prin misiune europeană sau mondială" (St. Ionescu: Dela Petru cel Mare la Stalin, p. 25).

„Veacul nostru — spune d. Nichifor Crainic — este veacul naționalismului totalitar, și dintre toate destinele de organizare a vieții popoarelor, singur naționalismul recunoaște națiunea ca o realitate vie“.

Pr. Terente Radu

Serbarea de fine de an la Academia Teologică.

Duminecă, 21 crt., după sfânta Liturgie, a avut loc, în cadrele unei solemnități deosebite, serbarea de fine de an la Academia Teologică din Caransebeș.

După serviciul divin, săvârșit de părintele Octavian Tursa, spiritualul Academiei, corul studenților teologi, dirijat de mult apreciatul profesor, d. Constantin Vladu, a cântat Psalm 26 de Vorobchievici.

Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioc, rectorul Academiei, scoate în relief frumoasa și bogata activitate școlară și extrașcolară a studenților, dând apoi prețioase sfaturi absolvenților. Aduce mulțumiri și recunoștință Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Veniamin pentru părinteasca dragoste și nemărginita grijă dăruită studenților, mulțumind și Venerabilului Consiliu Eparhial, Corpului didactic care și-a dat toată puterea de muncă pentru o cât mai superioară instrucție și I. P. C. Sale părintelui protopop iconom stavrofor Romul G. Ancușă, consilier referent, delegatul P. S. Sale și președintele comisiilor de examinare.

În numele studenților, răspunde Vasile Stănescu, teolog absolvent, arătând nețărmurită recunoștință Prea Sfinției Sale, Părintelui Rector și d-lor profesori pentru sfaturile, îndemnurile și interesul fără margini dovedit cu prisosință, la desăvârșirea celor cari vor fi mâine păstorii sufletești ai Neamului și cari vor pleca spre împlinirea marelui chemări, călăuză având idealul adânc sădit în suflete de învățătorii și învățăturile din cei patru ani de râvnă și apostolat.

Înalt Prea Cucernicia Sa Părintele Protopop ic. stfor Romul G. Ancușă, în cuvinte alese și adânc simțite, vorbind în numele Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Veniamin, care lipsește din localitate, vedește deplina satisfacție de prezentarea studenților la examenele de fine de an, relevând rostul ce-l are această înaltă școală, în trecut, prezent și viitor, totdeauna cu chemarea îndeplinită prisoselnic, pentru propășirea neamului, întru toate. Exprimând mulțumirile P. S. Sale și ale Venerabilului Consiliu Eparhial, asigură corpul profesoral de toată dragostea și de sprijin neprecupețit, dorind absolvenților cari pășesc în ogoșul Domnului, rodnicie în muncă, iar tuturor, o revelare la începutul viitorului an, într-o Românie mai fericită.

Corul, sub aceeași măiastră baghetă, încheie cu un fragment din „Ernani“.

Înălțătoarea serbare ia sfârșit într-o deosebit de aleasă atmosferă, în nesfârșitele aplauze ale asistenței.

Din numerosul public, desprindem prezența d-lor profesori: Dr. Zeno Muntean, Dr. Gh. Coțoșman, Iova Firca, Dr. Petru Rezuș, Dr. Mircea Chialda, Virgil Turcan, Augustin Munteanu director de bancă; apoi prot. Gheorghe Vior, adm. prot. Isaia Suru, pr. Sinesie Bistriean, protodiac. Teodor Roșca, d-na Victoria Firca, etc.

PE URMELE APOSTOLILOR.

Spicuirii din activitatea unui cerc religios din protopopiatul Făgetului.

„După faptele lor îi veți cunoaște pe dânsii“.

Fără dreptate suspinăm și ne plângem, că credința pierde din sufletul poporului nostru. Mulți se grăbesc, fie din neștiință sau răutate, să facă aprecieri asupra firii și mai ales asupra vieții sufletești a oamenilor noștri dela sate și să afirme inexactități, să asvârle cuvinte ușoare, că sunt: leneși, nesimțitori, stăpâniți de felurite viții și obiceiuri urite și alte

calificative cari nu îndreptăţesc pe nimeni a le generaliza pentru unele cazuri izolate.

Mulţi se alarmează pe nedrept, mai ales în privinţa credinţei; că a slăbit sau a dispărut complet din conştiinţa sătenilor noştri frica de Dumnezeu şi respectul de cele sfinte.

Dacă privim situaţia în general, această teamă nu poate fi întemeiată, ci din contră se poate afirma cu certitudine, că credinţa popoului nostru este încă vie şi dacă ea uneori lăncezeşte, în timpuri de restrişte izbucneşte cu mai multă căldură, ca un semn de remuşcare, de reculegere.

Poporul nostru românesc nu este necredincios! Şi dacă credinţa — în unele părţi — a cam slăbit, pentru care lucru suntem cu toţii vinovaţi, totuşi sunt zile din viaţa creştinească cari prin orânduiri așezate, trezesc un suflu nou de viaţă vie şi adevărată în inimile credincioşilor.

Biruinţa acestor revărsări frumoase se datoreşte în mare parte râvnei neobosite de care fac dovadă mulţi din preoţii noştri tineri, cari prin firea lucrurilor sunt chemaţi cei dintâi a merge mână în mână cu cerinţele timpului pe care ni le-a hărăzit Providenţa să-l trăim.

Cercul religios Sărăzani, de sub conducerea vrednicului preot Porfir Crişciu - Surducul-mic, care numără în sânul său pe inimoşii preoţi: Iosif I. Raţec - Botineşti, Constantin Albu - Sărăzani, Ilie Miloş - Bârna, Trifon Grozăvescu - Drinova şi Ilie Serafin - Pogăneşti, s'a gândit din timp la merindele cu cari să sature foamea sufletească a iubiţilor săi fii duhovniceşti.

Acest cerc pastoral, atât prin predicile, conferinţele sale publice şi intime, dar mai ales prin mişcarea şi răsunetul evanghelic ce l-a determinat în popor, care înţelege să răspundă nu numai cu prezenţa ci şi cu sufletul, înseamnă un colţ viu al Bisericii Domnului în această parte a eparhiei noastre.

Fapt necontestat este, că cercurile religioase sunt un mijloc de întărire religioasă morală în popor, şi efectuarea diverselor servicii divine în sobor impun, producând puternică înrăurire asupra credincioşilor.

Pentru a demonstra cele afirmate, cu modestie se încrestează pe răbojul vremii faptul că membrii acestui cerc, pornit-au Duminecă, 21 Iunie a. c., să facă brazde adânci în ogrul Domnului. Să tragă zăvorul ruginit dela poarta sufletelor şi să facă să intre în căsuţa inimii popoului dragostea şi credinţa în Dumnezeu.

Şedinţa cercului s'a ţinut în parohia Sărăzani. Vremea frumoasă, setea religioasă a popoului, precum şi vestirea din timp a acestei adunări duhovniceşti, au făcut ca sfânta biserică să fie plină.

Predică preotul Iosif I. Raţec din Botineşti despre: „Judecata din urmă“. Inarmat cu toate lămuririle asupra subiectului, arată că viaţa e o luptă pentru Hristos. Arată cum trebuie duşă această luptă împotriva păcatului, care-s aliaţii, dând pilde numeroase.

Ascultătorii au sorbit ca dintr'un izvor domol şi răcoritor vorba cumpănită şi stăruitoare a semănătorului.

Şedinţa publică se începe cu rugăciunea „Impărate Ceresc“ mişcător cântată de aproape toată adunarea. Preotul Porfir Crişciu — conducătorul cercului — vorbeşte despre: „Inarmarea tuturor Românilor creştini cu arma biruinţei — rugăciunea“.

Tema aceasta a fost cât se poate de bine nimerită pentru vremurile de astăzi când văzduhul miroase a praf de puşcă, când aerul, pământul şi marea vuesc de urgia deslănţuită de fiii întunerecului — a hoardelor roşii iudeo-comuniste.

Cuvintele rostite de Cucernicia Sa, nu sunt vorbe căutate, ci sunt străfulgerări, sunt trâmbiţe cari răscolesc inimile, înmoaie patimile şi fac să curgă lacrimile în sufletele răcucilese din noianul păcatelor, din sbuciumul vieţii de toate zilele.

S'a văzut atât în şedinţa publică cât şi în cea intimă armonie de gânduri, de preocupări şi de lucrări în duh de reînviere creştinească, de viaţă şi de luptă pentru Hristos, cari nu se pot spune prin slove.

Ceeace am dus noi acolo eram datori să ducem. Dar ceeace am găsit aproape în toate parohiile din raza cercului, trebuie să dăm pildă tuturor spre urmărire şi cinste.

... Cu astfel de cetăţeni deprinşi în suferinţe, credincioşi în restrişte, vânjoşi în războaie, al căror gând este cremene şi vorba amnar, neamul nostru nu va pieri, pentru că în mijlocul popoului se vor găsi oricând elemente sănătoase pentru primenirea cadrelor.

Nu trebuie dat uitării acest popor de ţărani, ci trebuie alimentat mereu cu apa vie din izvorul nesecat al învăţăturii Mântuitorului, căci pe el se reazimă tăria şi viitorul neamului.

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin s'a reîntors Marți, în 23 Iunie, la Reședință.

La 22 Iunie 1942 s'a împlinit un an dela intrarea României în războiu împotriva Rusiei comuniste. Soldații Patriei române, cărora Mareșalul le ordona acum un an *să treacă Prutul*, au repurtat biruințe demne de cele mai glorioase epoce din trecutul nostru. Pentru biruința definitivă în acest războiu, purtat și în numele sfintei Cruci, la biserică noastră catedrală s'a făcut un serviciu religios cu participarea autorităților civile și militare, precum și a unei unități militare în frunte cu drapelul.

„Episcopul Nicolae Colan la Academie“. Sub acest titlu a apărut în *Gazeta Transilvaniei* un judicios editorial din penna cunoscutului ziarist Ion I. Pogana. Ne identificăm pe deplin cu conținutul articolului subliniind înșine semnificația și importanța alegerii P. S. Colan de membru al Academiei Române.

Românii au salvat Ungaria de bolșevism. Constatarea aceasta aparține unei mari reviste italiene, care într'un articol intitulat: „Poporul român, santinele latină în Europa Orientală“, elogiază vitejia armatei românești de totdeauna și cu deosebire din timpul cât a măturat armata lui Béla Kuhn care instaurase în 1918 comunismul în centrul Europei. Elogiul acesta trebuie subliniat, cu toată întârzierea...

Concert în Cluj. Corul catedralei ortodoxe române de sub priceputa conducere a P. C. consilier Laurențiu Curea, a dat, în Sâmbăta Rusaliilor, ora 18, în sala festivă a palatului băncii „Albina“, un reușit concert în fața numeroasei asistențe românești. S'au executat cântări religioase și melodii populare. Atât partea morală cât și cea materială, destinată în scop de binefacere, au fost atinse peste așteptări.

Inscăunarea primului mitropolit croat. Ca urmare a recunoașterii Bisericii ortodoxe în Croația, Duminecă 7 Iunie c., a avut loc înscăunarea primului mitropolit ortodox.

În cuvântarea rostită, reprezentantul Ministerului Cultelor a declarat că întemeierea Bisericii ortodoxe în Croația, precum și numirea unui mitropolit, dovedește odată mai mult, că în această țară există toată libertatea pentru culte.

„Curs de Teologie fundamentală“, cartea p. profesor Dr. Petru Rezuș, apărută recent, a fost prezentată la Academia Română de către d. profesor universitar I. Nistor. Faptul ne bucură, fiind vorba de un profesor dela Academia noastră teologică din Caransebeș, și de tiparnița lui Popasu, care nu de mult a imprimat o lucrare prezentată la Academie de d. prof. Moisil.

Cartea Românească, cea mai mare librărie din Timișoara a aranjat o impunătoare vitrină exclusiv cu cărți tipărite în Tipografia diecezană din Caransebeș. Precum aflăm, expoziția aceasta din plin centrul orașului Timișoara a stârnit mult interes și curiozitate...

Iniințarea teatrului misionar. Pentru o cât mai puternică propagandă creștină, Consiliul de Patronaj a pus bazele unui teatru misionar, a cărui sfințire s'a făcut zilele trecute.

În vederea începerii activității, se fac pregătiri pentru turneul care urmează să aibă loc în Transnistria, Basarabia și Bucovina și care constituie primul turneu teatral de propagandă după eliberarea acestor provincii și la care participă un ansamblu alcătuit din 100 de persoane.

Se va prezenta tragedia creștină „Drumul Crucii“ de I. Frumușani, cu colaborarea corului consiliului de patronaj, condus de d. prof. N. Oancea.

Primul oraș a fost Chișinău, în ziua de 22 Iunie, când s'a împlinit un an dela intrarea armatelor române în război.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3154 B. 1942.

CONCURS.

Pentru întregirea postului de secretar la Academia teologică din Caransebeș se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Postul de secretar este retribuit din bugetul Statului, cu salariul ce se încuviințează din partea Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor și care de prezent este de Lei 9000 lunar.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile lor Rectoratului Academiei teologice, anexând următoarele documente:

- Extras de botez.
- Certificatul școlar despre studiile secundare terminate, absolvența de liceu cu bacalaureatul sau studii echivalente.
- Certificat din cazierul judiciar și certificat de moralitate dela oficiul parohial.

Se observă, că vor fi preferați candidații cu studiile teologice și eventual preoții.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 6 Iunie 1942.

Din încredințarea Prea Sfinției Sale:

Prot. R. G. Ancușă
consilier referent

Pr. P. Toma
secretar eparhial

Lumănări de ceară curată

produse ale fabricii
eparhiale de lumănări
de vânzare la Librăria
Diecezană cu prețul de

1.200 Lei kilogramul.